

Workshop om Børn og unge. Samer **Lørdag 4/9**

Chairman Birgit Niclasen

Kl 13.30 -15.00 Skolebørn of unge

PROJEKT OPTUR – FREMME AF PSYKISK TRIVSEL BLANDT SKOLEELEVER

Line Nielsen (1), Malene Kubstrup Nelausen, Charlotte Riebeling Meilstrup, Bjørn Holstein, Bjarke Malmstrøm Jensen, Hallur Gilstón Thorsteinsson

SKOLESUNDHEDSSAMTALER

Iben Motzfeldt (1), Sabina Andreasen

SELVVURDERET HELBRED BLANDT UNGE I GRØNLAND

Cecilia Petrine Pedersen (1), Peter Bjerregaard

TIDLIGE RESULTATER AF hbsc 2010

Christina Schnohr (1), Birgit Niclasen

SKOLEBØRNSUNDERSØGELSEN I GRØNLAND - HBSC GREENLAND: INDFLYDELSE OG PERSPEKTIVER

Birgit Niclasen (1), Christina Schnohr

SELF-RATED HEALTH AMONG INDIGENOUS ADOLESCENTS: A COMPARATIVE STUDY AMONG GREENLANDIC INUITS AND NORWEGIAN SAMI: THE INFLUENCE OF RISK AND PROTECTIVE FACTORS

Anna Rita Spein (1), Anne Silviken, Marita Melhus, Siv Kvernmo

Kl 15.30 - 17.00

BØRN I GRØNLAND – GRØNLANDSKE BØRN I DANMARK

Else Christensen (1)

ANVENDELSERORIENTERET FORSKNING I SOCIALT ARBEJDE

Steven Arnfjord (1), Christina W. Schnohr

FOREKOMST OG FORDELING AF LÆBE-GANESPALTER I GRØNLAND I PERIODEN 1964 – 2008

Susanne Wistoft (1)

KAN SCREENING FOR SYNSFEJL HOS BØRN OPTIMERES?

Hanne Jensen (1), Lisbeth Sandfeld Nielsen, Hans Ulrik Møller, Knud Erik Sørensen, Nicolai Larsen

SELF-REPORTED HEALTH AND LIVING CONDITIONS AMONG SAMI AND OTHER INDIGENOUS PEOPLES IN THE ARCTIC – THE SLICA STUDY

Bent-Martin Eliassen (1), Marita Melhus, Ann Ragnhild Broderstad

THE INFLUENCE OF RELIGIOUS FACTORS ON DRINKING BEHAVIOR AMONG YOUNG INDIGENOUS SAMI AND NON-SAMI PEERS IN NORTHERN NORWAY

Anna Rita Spein (1), Roald E. Kristiansen, Marita Melhus, Siv E. Kvernmo

Workshop: Kræft i Grønland

Lørdag 4/9 kl 13.30-15.00 og 15.30-17.00

Hyppigheden af maligne sygdomme er stigende i Grønland. Nogle kræfttyper er hyppigere i Grønland end i Europa, hvilket først og fremmest gælder Rhinopharynxcancer og cancer i den øvre del af mavetarmkanalen. I årene der kommer vil følgerne af en stigende gennemsnitsalder og en tiltagende "vestlig" livsstil slå igennem, og hyppigheden af bl.a. kolorektal cancer og mammacancer vil stige. En hyppig forekommende mutation i BRCA1 er blevet identificeret. Det giver mulighed for iværksættelse af forebyggende undersøgelsesprogrammer. Molekylærbiologien er i imponerende vækst og arvelige former af andre kræfttyper kan forventes at blive identificeret.

- Hyppigheden og dermed omkostningsbyrden af cancer er stigende.
- Nye behandlinger kommer til.
- I nogle lande satser man på befolkningsscreening.
- Cancer kan være arvelig.
- Er diagnostik og behandling, og dermed prognosen, i Grønland god nok?

Første halvdel:

Overvågning af personer med familiært betinget, øget risiko for cancer.

Moderator: Torben Myrhøj, ovl. kir. afd. DIH

Screening af bærere af sygdomsfremkaldende mutationer i BRCA1/2, og medlemmer af familier med en høj risiko for mammacancer: Niels Kroman

Screening af personer med en arvelig betinget, øget risiko for kolorektal cancer: Torben Myrhøj

Anden halvdel:

Moderator: Allan Gelvan, ovl. Med. Afd. DIH

Brystkræft - State of the Art: ovl Michael Andersson, Onkologisk Klinik, RH

Brystkræft i Grønland 1996-2010: epidemiologi og prognose: Allan Gelvan

Lungekræft i Grønland 2003-2009: epidemiologi og prognose: Allan Gelvan

Workshop om Infektionssygdomme i Grønland.

Lørdag 4/9 kl 13.30-15.00 og 15.30-17.00

Infektionssygdomme er overordentligt hyppige i Grønland, og Grønland har et særligt spektrum af disse sygdomme. Nogle finder man hyppigt, andre sjældent, og andre igen har anderledes og ofte mere alvorlige forløb end f.eks. i Danmark. Levevilkår, rejsemønstre og ikke mindst klodens klima ændrer sig. Disse forhold, som har stor betydning for infektionssygdomme, er særligt fremtrædende i Arktis.

Samtidigt er infektionssygdomme i Grønland nært sammenkædede med samfundsudviklingen. DIH blev således anlagt som et rent tuberkulosepsygehus og er nu vokset til at behandle alle sygdomskategorier i Grønland.

Infektionssygdommene kan forebygges, behandles og i de fleste tilfælde helbredes, men opdateret viden er altafgørende for at kunne gøre dette. Det er derfor vigtigt, at alle i Sundhedsvæsenet er orienteret om infektionssygdomsmønstret i Grønland og muligheder for forebyggelse og behandling.

Dette seminar vil omhandle infektionssygdomme i bredeste forstand. Der vil blive holdt oplæg dels om det generelle sygdomsmønster og dels om specifikke sygdomme.

Program:

Karsten Fleischer	HBV blandt grønlandere i Danmark
Malene Børresen	Vaccinationsdækning hos børn af HBV pos. mødre
Flemming Stenz	HBV vaccination i Grønland
Karin Ladefoged	Epidemiologiske forhold vedr. HIV i Grønland
Karin Ladefoged	HIV Behandlingsstatus
Millie Rydbacken	HIV og livskvalitet
Michael Olesen	Invasive bakterielle infektioner i grønland
Anders Koch	Invasive bakterier i Arktis og vaccinationsdækning
Jette holt	Resistente mikroorganismer i Grønland
Stig Andersen	Vitamin D niveau og importeret kost i Grønland
Vibeke N. Sørensen	Vertebrale frakturer i Grønland

Workshopansvarlige: Karin Ladefoged, kala@peqqik.gl og Anders Koch ako@ssi.dk

Vel mødt til NUNAMED 2010's vel nok mest spændende workshop!

Workshop: Arktisk sygepleje

Lørdag d. 4/9 K.113.30-15.00

PILOT UNDERSØGELSE AF FIRST NATIONS KVINDER'S

VIDEN OM OG TILGANG TIL LIVMODERHALSKRÆFT OG SCREENING SAMT INTRODUKTION AF HPV SELVTEST

Helle Møller (1), Ingeborg Zehbe, Alberto Severini, Bruce Weaver, Nicholas Escott, Crystal Bell, Sandra Crawford, Diane Bannon

(1) Department of Anthropology, University of Alberta

KVINDERS FORSTÅELSE AF POTENTIEL SYGDOM VED CELLEFORANDRINGER PÅ LIVMODERHALSEN

Lise Hounsgaard (1), Suzanne Møller

(1) Institut for Sygepleje og Sundhedsforskning, Ilisimatusarfik

PRÆSENTATION AF HYGIEJNEORGANISATIONEN I DET GRØNLANDSKE SUNDHEDSVÆSEN – HVAD KAN DEN BRUGES TIL?

Lene Skriver (1), Anne Birgitte Jensen, Inge-Lise Kleist, Jette Holt

(1) Lægeklinikken - Nuuk, SHV

INUUNERISSARFIK-EN VEJ TIL FORBEDRING AF FOLKESUNDHEDEN

Susanne Meldgaard

KLIMAFORANDRINGER PÅVIRKER DEN ARKTISKE BEFOLKNINGS PSYKISKE HELBRED DIREKTE OG INDIREKTE – EN DISKUSSION AF KONSEKVENSER FOR SYGEPLEJERSKER NU OG I FREMTIDEN.

Hedwig Kamphof (1), Lise Hounsgaard

(1) Institut for sygepleje og sundhedsvidenskab

RYGNING I GRØNLAND I ET HVERDAGSPERSPEKTIV.

Anne Birgitte Jensen (1), Lise Hounsgaard

Workshop fortsat kl. 15.30 -17.00

FUNKTIONSNIVEAU OG SYGDOM HOS PERSONER PÅ ALDERDOMSHJEM I ILULISSAT

Thomas Mikkelsen (1), Peter Laurberg, Stig Andersen

Center for Grønlandsforskning, Endokrinologisk forskningsenhed, Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital

RESULTAT AF AUDITUNDERSØGELSE AF AKUTTE HENVENDELSER TIL DET GRØNLANDSKE SUNDHEDSVÆSEN MED HENBLIK PÅ KORTLÆGNING AF ULYKKER OG VOLDSTILFÆLDE SAMT HVORVIDT ALKOHOL ER INVOLVERET

Julie Præst Wilche (1)

(1) Departementet for Sundhed, Selvstyret

PATIENTERFARINGER I DELE AF DET SEKUNDÆRE SUNDHEDSVÆSEN I GRØNLAND

Karna Jokumsen (1)

(1) Departementet for Sundhed, Selvstyret

KENDETEGN VED ARKTISK SYGEPLEJE I GRØNLAND - ET UNDERSØGELSESDSIGN

Lise Hounsgaard(1), Anne Birgitte Jensen, Julie Præst Wilche

(1) Institut for Sygepleje og Sundhedsforskning, Ilisimatusarfik

KVALITET I OMSORGSPRAKSIS SET FRA PATIENT- OG MEDARBEJDERPERSPEKTIVET

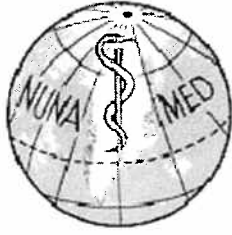
Tine Aagaard (1)

Institut for Sygepleje og Sundhedsvidenskab, Ilisimatusarfik

KOLOSKOPIFORLØB PÅ D.I.H. – en kvalitativ undersøgelse med fokus på mestring.

Lise Becker Rosing,

Kirurgisk Center, D.I.H.

Workshop om Det Tværkulturelle Aspekt af Grønlands Sundhedsvæsen

Søndag 5/9

Det tværkulturelle aspekt af Grønlands Sundhedsvæsen. Hvad betyder det for sundhedspleje, behandling og forskning?

Det grønlandske sundhedsvæsen er karakteriseret af, at flere både fag- og etniske grupper arbejder sammen mod de fælles mål at skabe bedre sundhedsfremme, forebyggelse og sygdomsbehandling i Grønland.

Det er også karakteriseret ved, at mere end 2/3 af det sundhedsfaglige personale kommer fra udlandet og at de ikke taler grønlandsk, mens patientgruppen hovedsagelig består af grønlandere, hvoraf hovedparten har grønlandsk som modersmål.

Fag- og etniske grupper har deres specifikke kulturer, både i handling og i tale. Kendskab til og forståelse for hinandens kulturer og muligheder er nødvendigt for godt samarbejde og gode udkomme både mellem faggrupper og mellem sundhedsfagligt personale og patienter.

Kultur er kapital. Jo mere vi ved om vores egen kultur og den kultur vores samarbejdspartnere har, det være sig andre faggrupper eller patienter, jo bedre vil vi være i stand til at sætte mål for vores samarbejde og jo større vil muligheden være for succes i samarbejdet og opnåelse af vores mål.

Dette seminar vil behandle kulturen i sundhedsvæsenet i Grønland i bred forstand. Oplægget vil være en præsentation af PhD afhandlingen omhandlende sygeplejersker og sygeplejerske-studerende i Grønland og Nunavut og deres oplevelser og erfaringer med at blive uddannet og virke i flerkulturelle og flersproglige sundhedsvæsen.

Deltag i debatten, kom med dit indlæg om hvordan kulturen i sundhedsvæsenet på godt og ondt påvirker dig som sundhedsfaglig person, sundhedsforsker, underviser eller elev i sundhedsuddannelserne, og hvordan du oplever, at kulturen påvirker patientens møde med og oplevelser i sundhedsvæsenet.

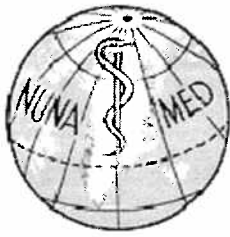
Workshopansvarlig Helle Møller, helle@ualberta.ca

KULTUREL KAPITAL KILDEN TIL SUCCESS FOR INUIT OG GRØNLANDSKE SYGEPLEJERSKER

Helle Møller (1)

HVORDAN UTØVES "KULTURELT TILRETTELAGTE HELSETJENESTER" FOR DEN SAMISKE BEFOLKNINGEN I KLINISK PRAKSIS?

Inger Dagsvold (1)

Workshop om Det sunde sexliv Peqqissumik atoqatigiittarneq

Folkesundhedsprogrammet Inuuneritta har udpeget sexlivet som et indsatsområde. Målsætningerne er, at de unge kan træffe kompetente valg omkring deres seksualitet.

Innuttaasut peqqissuunissannik suliniutip, Inuunerittap, atoqatigiittarneq sulinuitedqarfissatut toqqarpaa.

Søndag d 5/9 kl 13.30 – 15.00

DET SUNDE SEXLIV / Peqqissumik atoqatigiittarneq

Bodil Karlshøj Poulsen (1)

- Sikker Sex / Atoqatigiittarneq isumannaatsoq
Oplæg ved konsulenter i Paarisa Sofie Jessen og Jakku Bregnhøj
- Alternativ præventionsundervisning med dukkeprojektet/ Inuusat atorlugit suliniut, naartunaveersaatit pillugit atuartitsinermi periarfissaq alla
Oplæg ved projektkoordinator Birgit Hansen og AC-fuldmægtig Ina Skafte
- Handlingsplan i Maniitsoq til reduktion af uønskede graviditeter/ Maniitsumi kissaatiginagu naartulertarnerit ikilisarniarlugit sulinissamut pilersaarusoq
Oplæg ved sundhedsmedhjælper og projektleder Karoline Olsen

Søndag d 5/9 kl 15.30 – 17.00

- Inuulluartaarneq
Oplæg ved professor Elisabeth Rink

SOCIAL AND CULTURAL FACTORS INFLUENCING SEXUAL HEALTH IN GREENLAND

Dionne Gesink (1), Elisabeth Rink, Ruth Montgomery-Andersen, Upaluk Poppel, Stephan Montgomery-Andersen, Ove Rosing Olsen, Anders Koch, Jørgen Skov Jensen

COMMUNITY BASED PARTICIPATORY RESEARCH IN GREENLAND: INITIAL FINDINGS FROM THE GREENLAND SEXUAL HEALTH STUDY

Dr. Elizabeth Rink (1), Ruth Montgomery-Andersen, Dr. Dionne Gesink, Dr. Anders Koch, MD. Gert Mulvad

SEXUALLY TRANSMITTED INFECTION PREVALENCE AND RESISTANCE IN GREENLAND

Dionne Gesink(1), Gert Mulvad, Ruth Montgomery-Andersen, Gillian Frosst, Flemming Stenz, Elisabeth Rink, Anders Koch, Jørgen Skov Jensen

Tolkning: grønlandsk, engelsk, dansk

Velkommen - tikilluaritsi

Workshop: Tuberkulose i Grønland

Søndag 5/9

I første halvdel af forrige århundrede var tuberkuloseforekomsten ekstrem høj i Grønland. Ved en bemærkelsesværdig indsats lykkedes det at nedsætte hyppigheden til Vesteuropæisk niveau, men uden at årsagen til dette er helt afklaret er hyppigheden igen steget de sidste 20 år og nu blandt de højeste i Verden.

Der er nedsat en tuberkulosegruppe bestående af medlemmer fra Landslægeembedet, medicinsk afdeling på Dronning Ingrid's Hospital og Sundhedsledelsen. Denne gruppe har til opgave at overvåge TB situationen samt iværksætte foranstaltninger til TB bekæmpelse. TB gruppen har fået midler til en skærpet indsats omfattende bl.a. screening af skolebørn for TB smitte, undervisning og oplysningskampagner samt indførelse af Quantiferon i stedet for Mantoux til smittediagnostik.

Arrangører: Karin Ladefoged, Thomas Rendal, Flemming Stenz, Turid Skifte, Vibeke Østergaard Thomsen, Bolette Søborg & Anders Koch.

Flemming Stenz.	Epidemiologiske forhold
Bolette Søborg:	Diagnostik af TB smitte. Quantiferon versus Mantoux
Thomas Rendal.	Hyppighed af TB smitte blandt børn. Resultater af skolebørnsscreening.
Karin Ladefoged.	Risikofaktorer for TB. Resultater af case-kontrol studie 2002-2006
Nina O. Nielsen	Vitamin D og TB
Vibeke Ø. Thomsen.	DNA typning af mykobakterier. Hvad får vi ud af det?
Thomas Rendal.	Screening for aktiv TB
Karin Ladefoged.	TB epidemi i Kuummiut
Turid Skifte.	Fremtidig strategi til TB bekæmpelse – oplæg til diskussion

Debat om TB bekæmpelse. Aktuelle problemstillinger. Fremtidige tiltag.

Workshop: Miljø- og Arbejdsmedicin i Arktis

Søndag 5/9

Arrangeret af Center for Arktisk Miljømedicin (CAM), Aarhus Universitet
www.folkesundhed.au.dk/cam/main/main_da

Workshoppen indeholder indlæg om Arktisk Miljø- og Arbejdsmedicin generelt med fokus på Grønland .

Miljømedicin: Chair Eva C. Bonefeld-Jørgensen

Miljøkontaminanter og reproduktiv sundhed i cirkumpolare områder. Professor Jon Øyvind Odland, Center for International Sundhed, Institut for Samfundsmedicin, Tromsø Universitet, Norge.

Introduktion til Biologisk monitorering i Grønland; Humane biomarkører for eksponering og effekter. Professor, Centerleder Eva C. Bonefeld-Jørgensen, Center for Arktisk Miljømedicin, Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet.

Per-fluorerede stoffer i grønlandske inuitter. Adjunkt Manhai Long, Center for Arktisk Miljømedicin, Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet.

Serum androgencitet som effekt markør: potentiale af miljøkemikalier til at påvirke androgen receptor funktion. Post doc. Tanja Krüger, Center for Arktisk Miljømedicin, Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet.

Miljøkemikalier og brystcancer i Grønland. Professor, Centerleder Eva C. Bonefeld-Jørgensen, Center for Arktisk Miljømedicin, Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet.

Naturligt forekommende stabile isotoper af kulstof, kvælstof og svovl i humant væv afspejler de tilsvarende isotopforhold i kosten. Bjørn Buchardt

Arbejdsmedicin: Chair Niels Ebbenhøj

Arbejdsmedicin i Grønland: Udfordringer og hvordan kan samarbejde med kystlægerne udbygges. Niels Ebbenhøj, Arbejdsmedicinsk Klinik, Bispebjerg Hospital, København.

Arbejdsbetinget allergi i Grønland – med fokus på skaldyrsindustrien. Post. Doc. Jakob Bønløkke, Miljø & Arbejdsmedicin, Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet.

Kontaktperson: Eva Bonefeld-Jørgensen (ebj@mil.au.dk)

Workshop for Professionelle, som arbejder med kvinder, der har været udsat for seksuelle overgreb mandag 6/9 kl 9.00-15.00

Workshop ansvarlige: Conni Gregersen, Amalia Lyng Pedersen & Ruth Montgomery-Andersen

Baggrund:

Følger af seksuelle overgreb er også i Grønland et stort problem. Med udgangspunkt i en dokumentar film arbejdes der med forskellige temaer omkring dette.

Dokumentarfilmen handler om en ung kvindes beretning om sine oplevelser med seksuelle overgreb i barndommen perspektiveret med psykologisk baggrundsviden. Filmen varer 50 minutter.

Der medfølger et arbejdshæftet som bruges til Workshop:

Arbejdshæftet følger filmens afsnit. Hvert afsnit fokuserer på et af de mange aspekter af seksuelle overgreb. Der er både almene og mere specifikke temaer, så der er god mulighed for åben debat i grupper ligesom der er referencer til videre uddybning.

Workshoppen bliver således opdelt i tre dele:

Del I: Præsentation og gennemsyn af filmen

Del II: Gruppearbejde. Der vil være både mulighed for at lave gruppearbejde tværfagligt og sprog-opdelt.

Del III: Plenumdiskussion og opsamling

Workshop-fokusområder

1. Formidle indsigt i fænomenet for at omgivelserne lettere kan genkende og opdage seksuelt overgreb.
2. Formidle kundskab om hvordan omgivelserne kan være til støtte for barnet efter overgrebet opdages.
3. Bidrage til større forståelse for de langsigtede følger af seksuelle overgreb.
4. Inspirere fag personer til at støtte kvinder der har levet med seksuelle overgreb i bearbejdning af overgreb.
5. Udbrede almen kundskab omkring forebyggelse af seksuelle overgreb

Workshop om Folkesundhed

Mandag 6/9 kl 9.00-10.30

Tag temperaturen på Folkesundheden – indikatorer for monitorering af Inuuneritta

Folkesundhed er alt det, der gør, at vi som befolkning kan leve et godt liv. Folkesundhedsprogrammet Inuuneritta har udvalgt ti emner, der i årene 2006-2012 skal sættes fokus på – specielt med hensyn til forebyggelse. Emnerne spænder vidt, fra kost og fysisk aktivitet til psykisk helbred og selvmord. For at vide, hvordan det går med folkesundheden, er det nødvendigt at vælge nogle centrale indikatorer og følge disse med jævne mellemrum. Få svar på, hvordan man kan gøre dette og giv dit besyv med. Monitoreringsprogrammet er endnu ikke færdigudviklet, men dette er sidste chance for at få indflydelse!

Workshopansvarlig: Peter Bjerregaard, pebj@nanoq.gl

TAG TEMPERATUREN PÅ FOLKESUNDHEDEN – INDIKATORER FOR MONITORERING AF INUUNERITTA

[Peter Bjerregaard \(1\)](#)

KAN VI ARBEJDE ELLER UDDANNE OS TIL ET BEDRE HELBRED - ELLER SKAL MAN BARE FLYTTE TIL BYEN? INDIKATORER FOR MÅLING AF SOCIAL ULIGHED I SUNDHED I GRØNLAND

[Cecilia Petrine Pedersen\(1\)](#), [Christina Viskum Lytken Larsen](#), [Peter Bjerregaard](#)

SELVVURDERET HELBRED SOM INDIKATOR FOR GENERELT HELBRED

[Anni Brit Sternhagen Nielsen\(1\)](#)

ER EN INDIKATOR FOR FYSISK AKTIVITET INDEN FOR RÆKKEVIDDE?

[Inger Dahl-Petersen \(1\)](#), [Peter Bjerregaard](#)

Workshop om IT og Telemedicin i Sundhedsvæsenet

Mandag 6/9 kl 9.00-10.30

Hør hvordan IT i Sundhedsvæsenet kommer at udvikle sig de kommende år. Se og afprøv dele af Telemedicin-udstyret og deltag i en spændende debat om fremtidens anvendelser af telemedicin og IT i Det Grønlandske Sundhedsvæsen. Vi vil starte med at give et indblik i fundamentet for IT generelt i Sundhedsvæsenet. Hvad har vi på hylderne, hvordan anvender vi det og hvor bevæger vi os hen? Efterfølgende vil vi se ind i udviklingen og anvendelsen af de kliniske IT systemer i Grønland og hvad det har betydet for vores kliniske personale og patienter. Med denne intro vil vi bevæge os over i hovedemnet som er Telemedicin. Hvad kan det nu, hvordan bruger vi det, hvordan bruger andre det og hvordan ser fremtidsudsigterne ud? Herunder vil der blive lejlighed til debat af bl.a. hvordan Telemedicin kan anvendes i Sundhedsvæsenet og hvilke muligheder teknologien giver os på sigt. Der vil efter indlæg og debat være mulighed for at se og afprøve dele af vores telemedicin udstyr.

Workshoppen vil blive afholdt af Lægefaglig Chefkonsulent Kent Kleinschmidt bistået af IT-Chef Kristian Sørensen, der deltager virtuelt.

Kontaktperson: IT-Chef Kristian Sørensen, kso@peggik.gl

Workshop om Arvelige sygdomme

Mandag 6/9 kl 9.00-10.30

Chairman Preben Homøe

HJERNESVINDSSYGDOM MED UDSPRING I ATAMMIK

Ove Rosing Olsen (1), Inge Merete Nielsen, Hans Eiberg, Jørgen Nielsen, Lise Korbo

POLYMORPHISMER OG MUTATIONER I GJB2 GENET ASSOCIERET MED SENSORINEURALT HØRETAB HOS ØSTGRØNLÆNDERE

Preben Homøe (1), Lisbeth Tranebjærg, Nanna Dahl Rendtorff, Marianne Lodahl, Ture Andersen, Stig Andersen, Hans Eiberg, Inge-Merete Nielsen, Anders Koch

FRA FORSKNING TIL FOREBYGGELSE

Inge-Merete Nielsen (1), Peder Kern, Marie Luise Bisgaard, Hans Eiberg

HOMOZYGOT NONSENSE MUTATION I BILIVERDIN REDUKTASE ALPHA (BLVRA) RESULTERER I BILIVERDIN-OPHOBNING I FORBINDELSE MED GALDEVEJSOBSTRUKTION

Nikolaj Nytofte (1), Maria A. Serrano, Maria J. Monte, Zeynep Tumer, Karin Ladefoged, Jose J. G. Marin

COLD INFLUENCES THYROID IN POPULATIONS IN GREENLAND

Stig Andersen(1), Bodil Hvingel, Kent Kleinsmidt, Peter Laurberg

Workshop om
Mental Sundhed
Mandag 6/9 kl 11.00-12.30

Chairman Jonna Jacobsen

NATIONAL STRATEGI FOR SELVMORDSFØREBYGGELSE

Jette Eistrup (1) Jonna Pleisner

10 ÅRS KONSULENTFUNKTION I BØRNEPSYKIATRI PÅ GRØNLAND

Mette Kabel (1)

TELEPSYKIATRI I GRØNLAND – OG ISÆR I FREMTIDEN

Poul Bisgaard (1)

Workshop om Diabetes i Grønland – hvordan gør vi?

Mandag 6/9 kl 11.00-12.30

Grønlandssproget workshop

Kalaallit Nunaanni diabetes-imik nappaat (kalaallisut)

Siornatigut Kalaallit Nunanni type 2 diabetes-imik nappaatillit qaqutigoortorujussuunikooriarlutik, ulluni makkunani Kalaallit Nunaata peqinnissaqarfiannut suliassaavoq annertungaatsiartoq. Inuiaqatigiit akornanni misissuinerujussuup takutippaa kalaallit diabetes-ertut amerlasoorujussuannngorsimasut, aammattaaq erseqqissisimavoq taasuma naappaatip aallarnersaataani amerlasuut atugaqalersimasut.

Peqqinnissaqarfiup taanna suliassaq assigiingitsutigut isumaginalersimavaa, taammattaarlu 2008-mi diabetes-imut tunngasumik projektimi aallartittillutik Novo Nordisk A/S aningaasalersugaannik.

Uani workshop-imik saqqummiunniarparput misigisat siullit diabetes ambulatorianik aallartitsiniaanernut siullernut tunngasut. Peqataasussaapput sulisut Aasianningaaniit, Sisimiuniit aammalu Nuummi DiabetesGruppemiit.

Qanoq iliorpugut? Illoqarfimmi najugarisattinni diabetes-ertunik atuartitsisinnaavugut? Diabetes-imut suliniutitut najoqqutassiaq iluaqutaava? Pujortarunnaarniarneq? Nerisassat pillugit ilinniartitsineq? Allornernut kisitsissutit? Qanitut ingerlaqqissaagut?

Diabetes i Grønland (grønlandssproget)

Mens Type 2-diabetes tidligere var meget sjælden sygdom i Grønland er det i dag en af de store udfordringer for sundhedsvæsenet i Grønland. Befolkningsundersøgelse har påvist meget høj forekomst af diabetes og forstadier hertil blandt grønlandere. Sundhedsvæsenet har taget udfordringen op på forskellig vis og har således i 2008 startet et diabetes-projekt finansieret af Novo Nordisk A/S.

I denne workshop bliver der givet oplæg omkring de første erfaringer med opstart af diabetes-ambulatorier. Der er repræsentanter fra Aasiaat, Sisimiut og DiabetesGruppen i Nuuk. Hvordan gør vi? Kan man lave diabetes-skoler lokalt? Virker diabetes-konceptet? Tobaksafvænnning? Kostundervisning? Skridttællere? Hvordan kommer vi videre?

Ansvarlige:

Rina Madsen (RM), Sygeplejerske i Aasiaat
Birgitte Christensen (BC), Sundhedsassistent i Sisimiut
Cecilia Karla (CK), Sygeplejerske i Sisimiut
Jytte L. Jacobsen (JL), Sygeplejerske i DiabetesGruppen, Lægekliniken i Nuuk
Anna Rask Lynge (AL), Kostkonsulent i DiabetesGruppen, Lægekliniken i Nuuk
Bodil Foldø (BF), Fodterapeut i DiabetesGruppen, Lægekliniken i Nuuk
Michael Pedersen, Læge i DiabetesGruppen, Lægekliniken i Nuuk

Indhold:

Workshoppen består af en vekslen mellem indlæg og debat med deltagerne om diabetes håndtering i Grønland.

Workshop: Spæd- og småbørns infektioner

Mandag 6/9 kl 11.00-12.30 og 13.30-15.00

Problemets omfang

- Freddy Karup Pedersen: **Infektionssygelighed hos spæd- og småbørn i et verdensperspektiv**
- Birgit Niclasen: **Sygelighed i barnealderen i Grønland**
- Anders Koch: **Infektionssygelighed blandt børn i Grønland**
- Ramon Jensen: **Mellemørebetændelse hos børn i Grønland**

Status for forebyggelse

- Jette Holt: **Institutionssygelighed og forebyggende foranstaltninger**
- Hans Christian Florian Sørensen: **Forebyggelse set fra et decentralt synspunkt**

Muligheder

- Flemming Stenz: **Børnevaccinationsprogrammet og nye initiativer i Grønland**
- Inge Merete Nielsen: **Screening som forebyggelse**
- Bodil Karlshøj: **Initiativer fra Paarisa**

*Alle: **Rundbordsdiskussion***

Workshop om Diabetes og Iskæmiske Hjertesygdomme i Arktisk perspektiv.

Mandag 6/9 kl 13.30-15.00

Ansvarlig: Læge Michael L Pedersen Læge PhD Stig Andersen

Globalt er der stor viden om diabetes og dennes komplikationer som f.eks. retinopati og atherosclerotiske manifestationer. I Grønland er diabetes i udvikling blandt befolkningen. I hvilket omfang viden kan overføres til Grønland er ikke afklaret. Det er derfor vigtigt nøje at følge udviklingen i diabetes og komplikationer dertil, også blandt risikogrupper som f.eks. gravide. Internationalt diskuteres muligheden for at diagnosticere diabetes alene på basis af HbA1c, og i givet fald kriterierne for dette. Imidlertid kan etniske faktorer også her spille en rolle for såvel troværdigheden af som kriterierne for denne genvej til diabetes diagnostik.

Med stigning i den atherosclerotisk manifestation følger behov for diagnostik i Grønland.

FOREKOMST AF GRAVIDITETSDIABETES BLANDT GRØNLANDSKE KVINDER

Michael L. Pedersen (1), Jytte L. Jacobsen, Marit E. Jørgensen

DIABETISK RETINOPATI BLANDT DIABETIKERE I GRØNLAND

Lotte Falck (1), Marianne Birch, Nicolai Larsen

NYE DIAGNOSTISKE KRITERIER FOR DIABETES – ANVENDELIGE I ALLE POPULATIONER?

Marit Eika Jørgensen (1), Peter Bjerregaard, Knut Borch-Johnsen, Daniel Witte

BLOOD PRESSURE DOES NOT INFLUENCE LEFT VENTRICULAR HYPERTROPHY SUGGESTED FROM ECG AMONG 1,851 INUIT IN THE 1963 EAST GREENLAND POPULATION STUDY

Stig Andersen (1), Marie Kjærgaard, Marit Eika Jørgensen, Gert Mulvad, Jens Jørgen Kjærgaard

METABOLIC SYNDROME IN A MULTIETHNIC POPULATION IN NORTHERN NORWAY

Ann Ragnhild Broderstad (1), Marita Melhus

KORONAR CT ANGIOGRAFI I GRØNLAND

Allan Gelvan (1), Piotr Wojtek

Workshop: Uddannelse til det grønlandske Sundhedsvæsen

Mandag d. 6/9-10 kl. 13.30 – 15.00

Chairman: Suzanne Møller

PRÆSENTATION AF SYGEPLEJERSKEUDDANNELSEN

Suzanne Møller (1)

(1) Institut for sygepleje og sundhedsvidenskab, Ilisimatusarfik

PORTØRREDDER - OG SUNDHEDSARBEJDERUDDANNELSEN

Lisa Ezekiassen (1)

(1) Peqqissaanermik Ilinniarfik,

PRÆSENTATION AF DIPLOMUDDANNELSE I ARKTISK SPECIALSYGEPLEJE

Suzanne Møller (1), Julie Præst

(1) Institut for sygepleje og Sundhedsvidenskab, Ilisimatusarfik

DIPLOMUDDANNELSE I ARKTISK (GRØNLANDSK) MEDICIN

Hans Christian Florian (1), Ole Lind, Torben Myrhøj

GRØNLANDSMEDICIN, UDDANNELSE OG FORSKNING

Gert Mulvad (1)

(1) Lægeklinikken, Grønlands Sundhedsvæsen